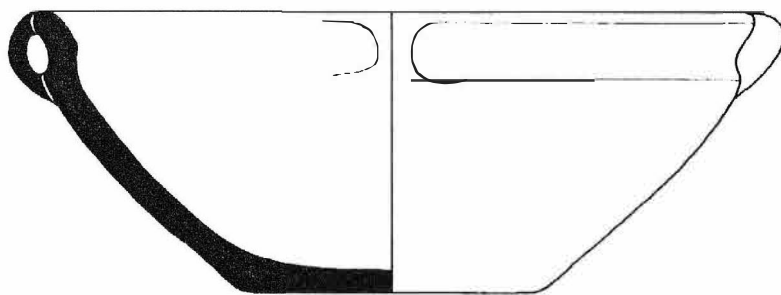

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

BRNO 1996

ZÁCHRANNÉ VÝZKUMY VE STŘEDOVĚKÉM JÁDŘE DOUBRAVNÍKU (okr. Žďár nad Sázavou)

JIŘÍ DOLFŽEL, Okresní museum Brno-venkov v Předklášteří
(Tab. 22-24)

1. Přeložka silnice II/387 a stavba silničního mostu (č.p. 34, 36, 37 a 165)

Nové, asi 130 m dlouhé trase silniční přeložky a přemostění potoka Rakovce v intravilánu obce ustoupily v létě r. 1991 zbořené domy č.p. 36 a 165 v západní polovině severní fronty náměstí městečka, průměrně 20 m široký násep nového silničního tělesa prořal vedle vlastní plochy zbořených domů také příslušné parcely č. 57/1, 2 a 18/1-3, dále část parcely č. 1779/2 v průčelí, západní část farní zahrady s parcelami č. 15/1 a 2, patřícími k č.p. 34 a nádvorní trakt a zahradu č.p. 37, na parcelách č. 19 a 1784/2. Stavebními pracemi vymezená a zkoumaná plocha, asi 135 m dlouhá a až 45 m široká je na St. mapě 1:5 000 odvozené, listu Bystřice nad Pernštejnem 5-6 z r. 1988 určena body, od J a Z okrajové sekční čáry vzdálenými 165 a 202; 158 a 201,5; 153 a 207; 144 a 207,5; 144 a 219 mm. Sledovaný areál zaujímá plochý, mírně k SSZ orientovaný svah na dně hlubokého údolí řeky Svatky, protékající zde členitou Nedvědicou vrchovinou, vytvořený náplavovou činností pravého svrateckého přítoku, potoka Rakovce, těsně při jeho ústí do říční údolní nivy. Dnešní nadmořská výška svahu o intervalu 310 - 312,5 m dosahuje průměrné hodnoty 312 m, geologický a půdní podklad lokality tvoří fluvialní černošedé jíly, překryté říčními a potočními štěrky a štěrkopísky s různě mocným svrchním horizontem fluvialních písčitých hnědých hlín, v jižní třetině plochy pak s horizontem kvalitních hnědočerných nivních půd na jílovitých svahových hlínách.

Výzkumu předcházelo sledování demoličních a přípravných prací v prosinci r. 1991 a únoru r. 1992 a geofyzikální prospekce celé trasy v témže měsíci, provedená pracovníky a.s. Geofyzika Brno za vedení RNDr. V. HAŠKA, DrSc. metodou magnetometrie a DEMP. Vlastní předstihový záchranný výzkum, který poté proběhl v termínu od 2. března do 25. května 1992, byl motivován jak očekávaným středověkým osídlením čela parcely směrem do náměstí, tak těsnou blízkostí jen asi 50 m východně situovaného areálu pozdně gotického pernštejnského pohřebního kostela sv. Kříže z 1. poloviny 16. století, stojícího na místě kláštera, založeného krátce před r. 1231 a zaniklého ve 30. letech 15. věku. Středověké osídlení v těsném severovýchodním sousedství budované silniční přeložky navíc indikovala také záchranná akce dr. B. NOVOTNÉHO v roce 1958 (NOVOTNÝ 1958). Vedle stavby silnice samotné byla pozornost věnována také průvodním zemním pracím v okrajových partiích nejbližšího okolí (místní přeložky inženýrských sítí, vodovodu a kanalizace), celková rozloha záchranným výzkumem sledované trasy přeložky dosáhla asi 30 arů. Na cca 15 arech byla provedena předběžná strojní plošná skrývka asi 0,5-1 m mocných recentních vrstev s následným částečným ručním začištěním. Složitá nálezová situace na severních dvou třetinách areálu, kde vrstvy s nálezy pozdního 15. století byly překryty mladšími náplavovými horizonty a byly položeny pod současnou hladinou spodní vody, omezila však možnosti výzkumu v této části pouze na dozorování všech stavebních výkopů (přeložka přemostované vodoteče, regulace jejích břehů a pod.), vyhloubení několika ověřovacích sond a dokumentaci čtyř rozsáhlých profilů. Standardní postup, tj. vypracování nálezové situace až na podloží, dovolila vysoká hladina spodní vody jen v čelní, do náměstí orientované třetině plochy, kde bylo takto skryto celkem na 280 m² (tab. 22:1). Zde výzkum zachytil vedle pozdně středověké až novověké kamenné základové zástavby o nejméně šesti stavebních fázích a středověkých i novověkých nadložních souvrství celkem 25 do podloží zahloubených objektů převážně z vrcholného středověku, soudobá souvrství a další dva zahloubené objekty zde porušily také průvodní stavební výkopy po bocích přeložky.

Odkrytá nálezová situace na celém sledovaném areálu vypovídá o značných změnách terénního reliéfu v novověku a o jeho původním utváření ve středověkém období. Ve 12.-15. století byl SSZ orientovaný svah pravobřežní svratecké terasy ve vzdálenosti asi 20 m od čela SZ fronty dnešního

náměstí ukončen okrajovou hranou, od které terén dále k SZ spadal příkřeji o 1 až 1,5 m níže, do údolní nivy Svratky, přibírající zde zprava tok potoka Rakovce. Nejstarší výzkumem zachycené stopy osídlení této terasy patří zřejmě průběhu 12. věku, kam lze pravděpodobně zařadit dva objekty obsahující tuhovou i netuhovou keramiku mladohradištního charakteru bez zřetelnějších komponent 1. poloviny 13. století, především radélkované výzdoby - jednak obj. č. 24, snad fragment polozahloubené obytné stavby (tab. 23:1), jednak krátký žlabový obj. č. 17. Velmi intenzivně byla terasa nad potokem využívána od počátku 13. století po celou jeho první polovinu, na zkoumané ploše však z této doby chybí objekty, jednoznačně interpretovatelné jako obytné, nálezová situace naopak spíše svědčí o jejím osazení řemeslnými a výrobními provozy. Zachyceny byly tři porušené hlíněné pece (obj. č. 8, 9 a 23 - viz tab. 22:2), komplex obdélných jam s pravděpodobně hrnčířskou tříděnou hlínou (obj. č. 1, 3 a 5), četné pozůstatky zpracování železa (kovářské strusky), zlomek klenební cihly ze zásypu obj. č. 21 (tab. 24:1) souvisí zřejmě se stavebními pracemi v okrsku tehdy v těsném východním sousedství zakládaného kláštera. Vedle zahloubených objektů zde existovaly i nadzemní dřevěné stavby kúlové základní konstrukce, odkrytá síť kúlových jam ale neumožnila přesnější představu o jejich typice a velikosti. Po celou 1. polovinu 13. století se na ploše vytvářela 30-50 cm mocná kulturní vrstva nasycená dobovým odpadem, především keramickým (tab. 23:2), v 2. polovině 13. věku, kdy četná keramika dosvědčuje pokračující osazení polohy, byla terasa místy upravována vyrovnávacími jílovitopísčítými mezivrstvami, ze 13. století pocházel také štět z drobného kamení a valounů, zpevňující částečně povrch a břeh terasy. Kulturní vrstva s keramikou 13. věku, v úrovni 309,8 m n.m. pohřbená pod štěrkopísky v příčném profilu řečištěm potoka Rakovce, doložila osídlení i této okrajové části. Mezi nálezy 13. století vyniká především velmi početný a kvalitní keramický soubor jak ze zásypů jednotlivých objektů, tak z nadložních vrstev, dokládající vývoj místní produkce od horizontu téměř výhradně tuhové hrnčiny 1. poloviny století, zdobené převážně radélkem a s přežívajícími archaismy, až po keramiku konce století již se slídovým či písčítým ostřivem bez tuhy, v širší typové variabilitě. Vedle standardních hrncovitých tvarů nejrůznějších velikostí a masivních zásobnic lze doložit menší i větší bohatě plasticky zdobené láhve, v ještě tuhovém materiálu provedené a radélkem zdobené kónické poklice, vyvíjející se v 2. půli století do mírně zvonovitých, slídou ostřených tvarů a možná také kónické mísy. Mezi dalšími nálezy tohoto období jsou zastoupeny železné předměty a strusky, již zmíněná keramika stavební, zvířecí kosti, vzorky mazanícových krust, kamenné artefakty, ve zvodnělých vrstvách se vyskytoval bohatý paleobotanický materiál a odřezky kůže.

Na rozdíl od 13. století se na soustavně zkoumané ploše nevyskytovaly jakékoliv stopy větší sídelní aktivity ve 14. věku, zkoumaný areál mohl být tehdy vydělen jako uzavřený okrsek patřící ke klášteru, např. jako klášterní zahrada. Situace v severovýchodní části naznačovala existenci výraznější terénní deprese, snad příkopu, protínajícího v té době ve směru SSZ - JJV terasu před klášterem. Tento stav v podstatě trval také celou 1. polovinu 15. století, určité nálezy pocházejí jen z jihovýchodní části (protáhlá mělká jáma s keramikou). Zřejmě až kolem poloviny 15. století nebo o něco dříve byla zkoumaná parcela oproti náměstí a parcele sousedního domu č.p. 35 vydělena mohutnou (okolo 75 cm š.) kamennou, na maltové pojivo stavěnou zdí, z vnitřní strany zajištěnou nejméně třemi opěrnými pilíři o rozměrech 175 až 200 x 80 až 100 cm (tab. 24:2), probíhající i nad zasypanou terénní depresí, snad příkopem na severovýchodě. Zdí vymezený areál zůstal i nadále až do konce 16. věku neosídlen, prostor uličky mezi severovýchodní frontou zdi a domem č.p. 35 a vně jihovýchodního nároží ohradní zdi sloužil od 2. poloviny 15. století jako odpadiště (z odpadních jam pochází rozsáhlé kolekce bohatě zdobené a typově variabilní keramiky, z nichž jedna je rámcově datována mincí města Zhořelce). Vrstvy 15. a 16. století, zachycené v severozápadní části trasy přeložky, jsou nejasného původu, na samý severozápadní okraj, na břeh potoka Rakovce, byly tehdy možná situovány opět některé řemeslné provozy, nebo zde byl alespoň skladován jejich odpad (množství železných strusek, zbytky výhni). Až někdy v 2. polovině 16. nebo na počátku 17. věku vznikla ve zkoumaném areálu řadová zemědělská usedlost, později s popisným číslem 36, když na základech tehdy už destruované ohradní zdi a na navážkách až o 40 cm zvýšené ploše bylo postaveno do náměstí štítově orientované jednotraktové stavení o podélném půdorysu 7 x min. 10 m, s dřevěnou konstrukcí stěn na kamenné, 70-90 cm silné podezdívce s hlinitým pojivem. Vyrovnávací vrstvy z

doby stavby usedlosti obsahovaly vedle běžné hrnčiny i kolekci zčásti bohatě zdobených goticko-renesančních a renesančních kachlů s figurálním, rostlinným i geometrickým dekorem. Snad do 17. století patřila dle nálezů ze základové rýhy nová ohradní kamenná zeď, napojující se v čele parcely na západě k obytnému stavení. V pozdějším období byla usedlost rozšířena o nádvoří trakt chlěvů, vybavený cihelnými a poté kamennými podlahami (datace tohoto objektu zůstává problematičnou), ještě někdy před r. 1826 byla k jihozápadnímu boku průčelí přistavěna zeď 3 m širokého průjezdu do dvora a v blíže neznámé době byla přední obytná světnice předělena příčkou. Zároveň asi od 17. až do počátku 19. století bylo před severní frontou domů na náměstí převedeno koryto potoka Rakovce, odkryté při výzkumu několika sondami a v době své funkce ze strany statku staticky zpevňované šikmou kamennou zídkou. Koryto bylo po opětovném přeložení potoka do dnešní trasy na počátku 19. století pak postupně zasypáváno materiálem braným i z blízkého, tehdy už zřejmě zrušeného kostelního hřbitova, přičemž se do vyrovnávacích zásypů dostalo množství spíše drobných zlomků lidských kostí a tavené bronzoviny. V 1. čtvrtině 19. věku postihl celou usedlost silný požár (výrazné požárové destrukce byly datovány dvěma jednokrejčary Františka II. z r. 1800, nalezenými v úrovni tehdejších podlah), i po něm však byla obnovena na původní dispozici, pouze nádvoří stavení bylo v průběhu 19. století prodlouženo dále k severu. K dalším a konečným stavebním úpravám došlo až v našem století (stodola ve dvoře, rozšíření průčelí fronty o přístavek nad studnou neznámého stáří na východě a přestavba na okapově orientovanou dispozici, betonovaný sklep v hloubce čelního traktu). Úroveň terénu v severních dvou třetinách plochy byla zřejmě především v průběhu 18. a 19. věku postupně zvyšována jak náplavovou činností potoka Rakovce, tak i záměrnými navážkami zejména ve dvoře č.p. 36 až na výsledný stav. Rovněž novověká fáze osídlení usedlosti 17.-19. století poskytla množství běžné kuchyňské a kamnářské keramiky a železných předmětů. Počínaje druhou stavební fází ze 16. nebo počátku 17. věku a konče posledními přestavbami ve 20. století, byly ve zdivech statku druhotně užívány gotické architektonické kamenné články a jejich fragmenty, pocházející z klášterního kostela a konventu, které na počátku 16. století musely ustoupit novostavbě velkého pernštejnského pohřebního kostela (kvádry permského červeného pískovce snad z počátečních stavebních etap, jinak většinou mramorová ostění oken, okenní pruty, profilované části říms a pod.).

2. Kanalizace na náměstí

Koncem srpna byla ohledána a 27. srpna 1992 zdokumentována asi 90 m dlouhá, 1 m široká a průměrně 2 m hluboká rýha pro kanalizaci, vedená středem vozovky před delší jihozápadní a kratší severozápadní frontou domů na náměstí, před domy č.p. 35, 71, 72, 74, 75 a bývalým č.p. 36. Trasa kanalizační rýhy, na St. mapě 1:5 000 odvozené, listu Bystřice nad Pernštejnem 5-6 z r. 1988 vymezená body od J a Z okrajové sekční čáry vzdálenými 143:221, 138:218 a 124:222 mm, zde proťala mírněji k severovýchodu svažité terén v nadmořské výšce 312-314 m. Ve výše položené části rýhy, před domy č.p. 74 a 75, zasahovaly až do hloubky 110 cm od povrchu mladé zásypy a navážky, středověkému období snad patřilo souvrství hnědočerných hlín se zlomky uhlíků a mazanice nad podloží, v úrovni -115 až -150 cm. Před č.p. 75 byl také porušen asi časně novověký, ve směru SV - JZ probíhající dřevěný vodovod, konstruovaný z vrtaných kmenů o průměru cca 27 cm a s povrtem průměru 10 cm. Profil rýhy v jejím dolním ohybu před č.p. 71 prokázal pod 65 cm silnými mladšími vrstvami přes 1 m vysoký horizont tmavých fluviálních hlín, v úrovni -118 až -120 cm rozdělený štětovou mezivrstvou z drobných kamenů, zejména ve své spodní části (-120 až -170 cm) s bohatou příměsí zlomků dřev, od větví drobných keřů až po svisle zaráženou půlenou kulatinu o průměru 30 cm, s četnou keramikou 1. i 2. poloviny 13. století, zvířecími kostmi a zejména koženými odřezky, mezi kterými se vyskytly i jednotlivé fragmenty částí obuvi. Rovněž dolní úsek kanalizace před č.p. 35 doložil v hloubce 115 až 130 cm kulturní vrstvu 13. věku, rýha zde odkryla i šikmou zídku, snad zpevňující břeh potoka Rakovce, podle některých dokladů protékajícího severní partií náměstí někdy v 17. a 18. století.

3. Domy č.p. 25, 33, 35

Na jaře roku 1992 byla po upozornění p. J. HORÁKA z Brna a za jeho pomoci ze zdiva rekonstruovaného barokního domu č.p. 33, tzv. Staré školy v S koutě náměstí vyzdvížena část druhotně užitého mramorového kružbového lomeného záklenku okna, pocházející patrně z vrcholné

gotické fáze stavby klášterního kostela sv. Kříže v Doubravniku. Dále byly v průběhu roku ve spolupráci s Památkovým ústavem v Brně (Mgr. M. PROCHÁZKOVÁ) dokumentovány stavební detaily a články, odkryté při opravách domů č.p. 25 a 35, svědčící o počátcích stávající zděné zástavby městečka v 15. a 16. věku.

V celku tak při příležitosti silniční stavby po více než třiceti letech od akce B. NOVOTNÉHO obnovený archeologický výzkum v Doubravniku přinesl zejména ve své hlavní části významné poznatky k počátkům osídlení horního povodí řeky Svratky - poprvé prokázal mladohradištní osídlení svrateckého údolí na sever od Tišnovské kotliny a z tohoto období shromáždil relativně uzavřené nálezové celky. V kombinaci s dalšími průzkumy a dokumentačními pracemi dále prokázal rozvoj osady v době založení kláštera v 1. polovině 13. století, kvalitní a početný nálezový fond keramiky této etapy je prozatím v povodí celé horní Svratky ojedinělý a bude mít dopad i pro datování dalších objektů v regionu, především fortifikací. Přispěl i k objasnění geneze řadové zástavby městečka v raném novověku, přínosem bude i poznání místní keramické produkce 15.-19. století. Přímými nálezy (architektonické fragmenty) i nepřímými náznaky napomohl pak k dalšímu rozšíření vědomostí o vývoji a podobě vlastního, odborně zatím nezkoumaného klášterního areálu, nesporně nejvýznamnějšího sídelního celku osady.

Literatura

NOVOTNÝ, B.

- 1958: Záchraný výzkum v Doubravniku u Tišnova. Přehled výzkumů 1958, 99-100.

Rettungsgrabungen im mittelalterlichen Kern von Doubravnik (Bez. Žďár nad Sázavou).

1. In der Zeit von März bis Mai 1992 bot uns die Verlegung einer Straße auf die Parzellen der Häuser Konskriptionsnr. 36 und 165 auf der Nordseite des Ringplatzes Gelegenheit, im Anschluß an die geophysikalische Prospektion eine Rettungsgrabung zu unternehmen. Sie wurde in unmittelbarer Nähe der spätgotischen Kirche zum Heiligen Kreuz an der Stelle durchgeführt, wo einst das kurz vor 1231 gegründete und im 15. Jhd. verfallene Augustinianerinnenkloster gestanden hatte. Neben der dauernden Beaufsichtigung der Bauarbeiten und der Flächenabdeckung im Ausmaß von ca. 15 Ar konnten wir an der vorderen Seite der Parzelle eine Grabungsfläche von ungefähr 280 m² untersuchen. Hier ist es gelungen, zum erstenmal im oberen Flußgebiet der Svratka (Schwarzawa) nördlich von Tišnov jüngere burgwallzeitliche, ins 12. Jhd. fallende Besiedlung festzustellen (Überrest einer mutmaßlichen sgn. Halb-Grubenhütte und Fundamentrillen irgendeines nicht näher bestimmbar ●Objektes), 23 eingetiefe Objekte dürften in der 1. Hälfte des 13. Jhdts., zum Großteil als Produktionsanlagen gedient haben, als sich nach der Gründung des hiesigen Klosters die umliegende Niederlassung entfaltete. Die Existenz von Wohnobjekten im eigentlichen Sinne des Wortes war nicht nachweisbar. Man registrierte beispielsweise bloß Gruben mit sortiertem Töpferon, Überreste von Öfen und Feueressen, Spuren von Pfostenbauten auf dem Geländeneiveau; in den Verschüttungsschichten waren zusammen mit vielen keramischen Fragmenten und Schlacken auch Ziegel aus dem Gewölbe verstreut. Der östliche Rand der Grabungsfläche war von einer merkbaren Terraindepression umgrenzt: vielleicht handelte es sich hier um einen das Klosterareal umfassenden Graben, der seit der 2. Hälfte des 15. Jhdts. u.a. mit Töpferabfall zugeschüttet wurde (ein Komplex davon war durch eine Münze der Stadt Görlitz annähernd datiert). Belege für die Besiedlung im 14. und im beginnenden 15. Jhd. fehlten vollends. Erst in der Mitte des 15. Jhdts. wurde die Parzelle gegen die Kirche und den Ringplatz durch eine mächtige Steinmauer mit Stützpfeilern neu abgegrenzt: diese wurde in der Folge zweckmäßig genutzt, als man hier in der 2. Hälfte des 16. oder am Anfang des 17. Jhdts. an den Bau eines giebelorientierten Bauernhofs heranging. Auf sein langes Bestehen deuteten mindestens 6 Bauphasen hin, wie unsere Grabung zeigte und Sandstein in Zweitverwendung, ursprünglich aus den Gebäuden des verfallenen Klosters (profilerte Fragmente des Fenstersims und -gewändes, Bruchstücke des Stabwerks, Quadersteine). Zahlreiche archäologische Funde brachte gleichfalls die jüngste Besiedlungsphase aus dem 16.-19. Jhd. (u.a. verzierte Kacheln aus der Übergangszeit zwischen der Gotik und Renaissance und aus dem Barock, Münzen). Am Bachufer am Nordrand unserer Arbeitsfläche verzeichneten wir Spuren des lokalen Eisenhüttenwesens aus dem 15. Jhd.

sowie auch Funde, aus denen man auch in diesem Raum auf Besiedlung aus dem 13. Jhdt. schließen kann.

2. Im August beaufsichtigten und dokumentierten wir die Aushebung eines 90 m langen und 2 m tiefen Kanalisationsgrabens in der Fahrbahn vor der längeren südwestlichen und kürzeren nordwestlichen Häuserreihe auf dem Ringplatz. Im Schlammgrund dieses Grabens erschien zusammen mit der Keramik des 13. Jhdts. auch eine Menge organischer Überreste, wie Lederabschnitte, auch mutmaßliche Teile des Schuhwerks, bearbeitete Holzstücke und Rundhölzer.

3. Aus dem Mauerwerk des Hauses Konkskriptionsnr. 33 auf dem Ringplatz bargen wir den Teil eines marmornen Maßwerkfensters in Zweitverwendung, der wohl in die hochgotische Phase der Klosterkirche von Doubravník anzusetzen ist. Die während unserer Arbeitssaison bei der Restauration von Häusern Konkskriptionsnr. 25 und 35 zum Vorschein gekommenen Bauglieder zeugen von den Anfängen des gemauerten Ausbaues des Städtchens im 15. und 16. Jhdt.

SLEDOVÁNÍ PLYNOFIKACE TELČE V R. 1992 (okr. Jihlava)

RUDOLF PROCHÁZKA, Archeologický ústav AV ČR Brno

Na základě dohody s Městským úřadem v Telči proběhla v závěru r. 1992 první etapa sledování plynofikace v historickém jádru města. Trasa výkopů o hloubce většinou do 1,5 m a šířce kolem 0,5 m byla rozdělena do čtyř úseků A-D, přičemž t.r. byly dokumentovány vybrané profily (9) v ulici Na můstku (A) a v jihovýchodní části nám. Zachariáše z Hradce (B). Práce mají pokračovat na počátku r. 1993 v ulici Palackého a podél jižní strany výše uvedeného náměstí.

Nejzávažnější zjištění v úseku A představovalo zdivo z lomového kamene na maltu o šířce 2,8 m, s lícovaným úsekem na jihovýchodní straně. Bylo zachyceno ve stěně výkopu již 0,7 m pod dnešním povrchem. Snad jde o starší fázi městské fortifikace, situované směrem dovnitř od známé hradebné linie. V dalších řezech byly dokumentovány pouze pozdně středověké a novověké komunikační vrstvy, přičemž bylo konstatováno jejich slábnutí, jakož i vzestup podloží směrem k náměstí.

Závažné zjištění přinesla trasa B, kde se podařilo zachytit a v profilech P6 a P9 dokumentovat rozsáhlý zahloubený objekt z 2. pol. 13. stol. (č. 500). V profilu A6 (Z-V) byla jáma prořata v celém jednom rozměru o délce 5,3 m a hloubce až 0,85 m oproti podloží. Dále byla sledována v rozšířeném výkopu na S straně rýhy (P9), což umožnilo rekonstruovat průběh její severovýchodní stěny. Byla orientována SV-JZ a zkoumaný úsek dosahoval délky 0,5 m. Podlaha byla nerovná.

Objekt byl zapuštěn do podloží v době, kdy na jeho povrchu nebyla vytvořena kulturní vrstva, v hloubce 0,5 m od dnešního povrchu vozovky. Jeho zásyp (č. 118) s nálezy 2. pol. 13. stol. měl písčítokamenitý charakter, procházela jím stratigraficky současná vrstvička přepálené hlíny (č. 119). Největší koncentrace nálezů pocházela z místa těsně nad touto vrstvou. Jde o směs hrnčiny starší tradice a pokročilejších tvarů, odrážející podunajský proud 13. stol, který pak určil další vývoj. Objekt 500 představuje součást nejstaršího doloženého osídlení na území historického jádra města Telče.

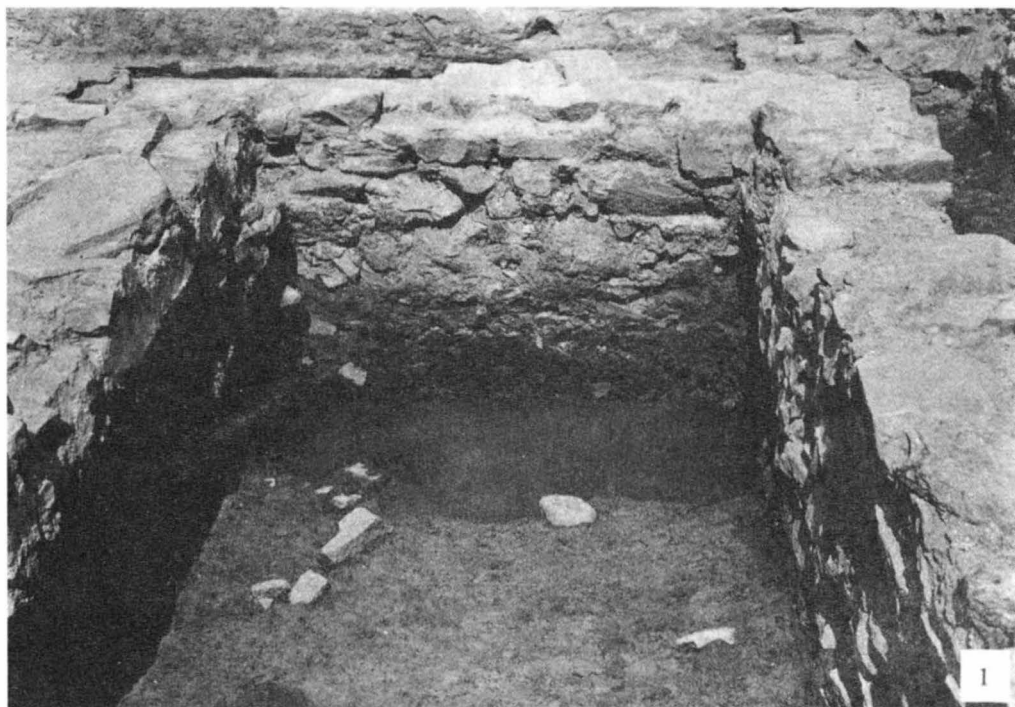
Nejstarší nadložní vrstva č. 130 v profilu P9 obsahovala atypický střepový materiál z 14.-15. stol. Nebyla utvořena na celém povrchu objektu, neboť chyběla v profilu P6. Zde dochované vrstvy 115 (totožná s 128 v P9) a 116 (totožná s 129) obsahovaly již pozdně středověký a novověký keramický materiál. Vrstva 115 představuje štetovaný povrch náměstí v pozdním středověku. Tento sled vrstev byl sledován v podstatě podél celé trasy B až k porušení před profilem P7. Celková mocnost souvrství mezi úrovní povrchu objektu 500 s bazí pískového lože dlažby 101 činila v profilu P6 cca 0,25-0,30 m, v profilu P9 až 0,45 m.

Profily P7 a P8 v Z části úseku, jejichž vrstvení nebylo možné v úplnosti synchronizovat vzhledem k přerušování mladšími výkopy inž. sítí, byly situovány na opačném, t.j. Z okraji trasy B a zachycují sled pozdně středověkých až novověkých vrstev utvářejících se postupně na povrchu

Tab. 22. Doubravník (okr. Žďár nad Sázavou), č.p. 36 a 165, záchranný výzkum, květen 1992. 1 - Celkový pohled na zkoumanou plochu od SV, ze zvonice kostela sv. Kříže; 2 - jihozápadní část zkoumané plochy s obj. č. 1-12 a 14 z 1. pol. 13. věku a ohradní zdi z 15. století s pilířem v pozadí.

Doležel, Záchranné výzkumy...str. 68-72

Tab. 23. Doubravník (okr. Žďár nad Sázavou), č. p. 36, záchranný výzkum, květen 1992. 1 - obj. č. 24, snad část polozezemnice z 12. století, porušené základovým zdívem novověké usedlosti; 2 - základové zdivo usedlosti, nad podložitím tmavá kulturní vrstva 13. věku a kamenohlinitá navážka 16. století.

Tab. 24. Doubravník (okr. Žďár nad Sázavou, č.p. 36, záchranný výzkum, květen 1992. 1 - průjezd usedlosti od JV, do podloží zahoubena recentní rýha odpadu a obj. č. 21 z 1. pol. 13. stol.; 2 - detail ohradní zdi z 15. stol. s vnitřním opěrným pilířem v jihozápadní části zkoumané plochy.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno
Odpovědný redaktor:	Dr. Jaroslav Tejral
Redakce:	Dr. Lumír Poláček, Marie Cimflová
Překlady:	Dr. Hochmanová-Vávrová
Jazykové úpravy:	Dr. Wolfgang Ender
Kresby:	autoři příspěvků
Na titulním listě:	keramická mísa z Otnic
Tisk:	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
Evidenční číslo:	ÚVTEI-73332
Vydáno jako rukopis:	450 kusů